

være bedre Lejlighed, end hvor man diskuterer Arbejdsløshed. En Taler, som talte i Gaar paa Højres Vegne, for saa vidt ogsaa paa Regeringens Vegne, da vi nu have faaet hele Spørgsmaalet om Københavns Befæstning — det var Oberst N. P. Jensen, — udtalte, at for denne Sag — Fæstningen nemlig — maatte alle andre Sager træde i Skygge. Men for os er det unægtelig saaledes, at alle andre Sager maa træde i Skyggen for Spørgsmaalet om, hvorvidt Folket skal være Herre over sin egen Eksistens, over Landet og Arbejdsredskaberne og Udsigterne til at kunne leve. Dette er for os det principale, og alt andet maa stilles i anden, tredje eller en lavere Række.

Her vil jeg gerne bemærke, at det jo er en højst vanskelig Sag, man der beskæftiger sig med, man kan simpelthen ikke under det bestaaende blive Arbejdsløshedens kvit, det maa man gøre sig klart. Man kan det ikke; saa længe man oprettholder de kapitalistiske Samfundsinstitutioner, saa længe vil Arbejdsløshedens vedblive; det er selve Kapitalistsamfundets egen Skyld. Jeg mindes fra min Børnetid, at jeg læste et Eventyr om en Mand, der solgte sin egen Skygge til Fanden, men da han først var af med den, vilde han have den igen, han kunde ikke holde ud at leve uden den. Saaledes kan det Samfund, hvori vi leve, ikke undvære en Reservearmé af arbejdsløse, det kan ikke undvære sin Skygge, den er overhovedet en Betingelse for, at dette Samfund kan eksistere. Man kan altsaa for saa vidt kun give sig af med Arbejdsløshedens, som man kan søge at mildne dens Ulykker. Man kan søge at slaa Bro fra en økonomisk daarlig Periode til en, hvori Vilkaarene maaske efterhaanden blive bedre, indtil det Tidspunkt kommer, da Folket selv bliver Herre over sin egen Eksistens.

Det ærede Medlem for Københavns 4de Valgkreds (Birck) taler i Betænkningen om den rytmisk indtrædende Arbejdsløshed. Han taler om Rytmie, hvilket lyder meget poetisk. For mig staaer det ikke som Rytmie, men som Krampe, og for hver Gang man faar en Periode med Arbejdsløshedskriser, er det for mig som et nyt Krampeanfald, der fortæller, at det bestaaende bliver sygere og sygere, indtil det Tidspunkt kommer, da Krampen tager Livet af Patienten. Den Sag løses ikke ved Kommissioner og ikke ved Anvisninger paa det hinsides, som man gjorde i gamle Dage, hvor man bød Arbejderne at vente. Man løser den heller ikke ved Midler som

dem, der gives her. Men jeg erkender ærligt — og det skal man maaske ikke mindst takke det danske Samfund for — at man har faaet Øjet aabent for, hvad Arbejdsløsheden egentlig er for et stort socialt Onde, og at man gør sig Ulejlighed for og stræber efter at komme til Erkendelse deraf og bøde derpaa. Jeg siger, at Danmark, hvor dette Land omtales i den store Verden, har Grund til at pege paa sin sociale Reformvirksomhed og sige: Kunne vi end ikke gøre Springet fra uheldige Samfundstilstande over i en ideel — og det kunne vi ikke —, kunne vi dog under alle Omstændigheder søge at gøre Forholdene saa gode som muligt ved at give en social Reform, som bøder snart her, snart der. Derfor kunde jeg, da jeg talte i Amerika, sige: Gaa til os og lær, hvad sociale Reformere ere, I have dem ikke. Saa vidt er man naaet herhjemme, i første Række takket være Socialdemokratiets Indflydelse i vort Samfundsliv, at baade Venstre og Højre have lært at forstaa Betydningen af de sociale Reformere og stræbt efter at gøre noget til at mildne Ulykken — ogsaa i dette Tilfælde af Arbejdsløshed. Lad være, at dette er Krummer, Krummer ere ogsaa Brød. Lad være, at dette ikke slaar til. Jeg stemmer med Glæde for ethvert Forslag, der er i Stand til at mildne Nøden i Øjeblikket, og stemmer for alt, hvad der fremtidig kan gøres for i første Linie at skabe Arbejde fremfor noget. Thi det er Arbejde, Arbejderen ønsker. Men hvor Arbejdet glipper, og ingen andre Midler staa til Raadighed, maa Arbejderen, som ikke mindst har bidraget til at skabe de kulturelle Goder, som ere til Stede i Øjeblikket, i Sandhed kunne kræve, at det offentlige, der staaer for ham som Forsørgeren, ogsaa yder ham en Haandsrækning, den aabne Haands Politik, saaledes at man yder Arbejderen, den vindskibelige, fredelige Arbejder en Hjælp for at sikre ham at komme ud over det døde Punkt, indtil vi naa en Tid, hvor vi kunne tage fat paa andre og mere vidtrækkende Opgaver, som maaske i højere Grad kunne afhjælpe Arbejdsløsheden.

Birck: Det ærede Medlem, der nu satte sig, udtalte, at jeg kun ønskede at tale om Fremtiden. Jeg skal dog gøre opmærksom paa, at Spørgsmaalet om Dannelsen af en Reservefond for Arbejdsløshedskasser er et Spørgsmaal om $\frac{3}{4}$ Mill. Kr., et Spørgsmaal, der i høj Grad er af Betydning, og som allerede vilde